

Pesach-Pascha

Tussen 21 en 29 april viert het Joodse volk Pesach (Ex. 12) met het zeven dagen durende feest van de ongezuurde broden als 'een eeuwige verordening, al uw generaties door'. Ook Jezus vierde dit (Luc. 22:15). Het is de blijvende herinnering aan de bevrijding uit de slavernij en dood in Egypte. Schuilend achter het bloed van het geslachte lam ging de engel het volk Israël voorbij en werd zo door God gespaard. Alle eerstgeborenen in Egypte werden daarentegen gedood. Het woord Pesach betekent dan ook 'voorbijgaan', 'overschrijden'. In het N.T. wordt het Pascha genoemd (Luc. 22:15).

In elk geslacht is iedere Jood opnieuw verplicht zichzelf te beschouwen alsof hij zelf uit Egypte getrokken was (Ex.13:8). Hij leeft als een bevrijd mens. Voor de toekomst ziet hij uit naar de volkomen verlossing in het Messiaanse rijk. Zo werd Pesach ook gevierd en beleefd in Auschwitz. Het aanliggen aan de maaltijd (Matth. 26:20) is een zichtbaar teken van de vrije burger. De deur blijft de hele nacht open voor de komst van Elia als de wegbereider van de Messias.

Aan de viering van Pesach gaat een grondige voorbereiding vooraf. Op het feest moet alle tastbare zuurdesem het huis uit zijn. Een innerlijke reiniging van de zuurdesem van het kwaad is ook nodig (1Kor.5:6-8). De viering begint met de sederavond. Seder is de orde van de liturgie van Pesach. Ze begint na zonsondergang op de 14de Nisan en duurt tot de vroege morgen van de volgende dag (Ex. 12:29). Iedereen moet deze nacht wakker blijven (vs. 42). Het is een echt gezinsfeest met veel gasten (vs. 3-4). De tafel is feestelijk gedekt en iedereen ziet er prachtig uit. Midden op tafel staat de sederschotel. Op of onder de tafel liggen drie bedekte Pesachbroden, de ongezuurde matsot. Op de schaal liggen 1: een geroosterd botje i.p.v. het paaslam (vs. 2). 2: een geroosterd ei i.p.v. het dankoffer, vanwege de verwoesting van de tempel. 3: een bakje zout water en 4: sla of radijs. 5: het bittere kruid, de maror (vs. 8) 6: de zoete vruchtenmoes, charoseth, met de kleur van de rode tichelstenen, die het volk moest bakken in Egypte. Zij zijn een blijvende herinnering aan de zware slavernij. Tijdens de maaltijd laat de huisvader als gastheer de matsot duidelijk zien en zegt: 'Dit is het brood van de vernedering, dat onze voorouders in Egypte hebben gegeten. Laat ieder met ons mee-eten. Dit jaar nog hier, het volgende jaar in het land van Israël. Dit jaar als slaven, het volgend jaar als vrije zonen'. Pesach als het feest van de hoop op herleving en opstanding! (Ezechiël 37).

Een belangrijk onderdeel van de liturgie is de Haggada (vertelling). Het verhaal van de uittocht en de tien plagen wordt verteld (vs 6-15 en een uitgebreide uitleg van Deuteronomium 26: 5-8). Israël moet de grote daden van God blijvend gedenken. Het vertellen begint met het stellen van de traditionele vragen door het jongste kind vanaf drie, vier jaar (vs. 26,27). *Ma nisjtana halaila haze*, 'Wat maakt deze avond anders dan alle andere nachten? Vannacht alleen maar ongezuurd brood, vannacht alleen maror. Alle andere nachten dippen we één keer, vannacht twee keer' (Matth. 26:23). (Het dippen van de sla in het zoute water of het bittere kruid in de charoseth)

Tijdens de maaltijd breekt de huisvader de matsot in stukken, deelt ze uit en allen eten daarvan. Jezus duidde dit op Zijn gebroken lichaam aan het kruis als het ware Paaslam tot verlossing van zonden en dood (Matth. 26:26; 1Kor. 5:6-8). Na de Haggada wordt de 2de van de vier bekers wijn gedronken (Luc. 22:15-18). Na het lange dankgebed wordt de 3de beker gedronken, de beker van de dankzegging. Jezus duidde die op Zijn vergoten bloed aan het kruis tot verlossing. Zo heeft Hij het Heilig Avondmaal voor Zijn gemeente ingesteld aan de Joodse sedermaaltijd, tot Zijn gedachtenis (Luc. 22:19). Ook wij mogen daarom blijvend leven uit Zijn grote daden. En ook het Avondmaal ziet uit naar de komst van de Messias Jezus en Zijn koninkrijk (Matth.26:29; Luc. 22:16;18). Ook worden de zes Hallel (lofpsalmen, 113-118) gezongen waarin de de verlossing wordt herdacht (Matth. 26:30).

Namens de Commissie Kerk en Israël,
J.A. van der Velden